

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL B. L. IR BALCIA INSURANCE SE GINČO NAGRINĖJIMO**

2019 m. vasario 27 Nr. 242-77
Vilnius

Lietuvos bankas gavo B. L. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo pareiškėja prašė išnagrinėti tarp jos ir *Balcia Insurance SE*, veikiančios Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2018 m. liepos 4 d. įvyko eismo įvykis: dėl automobilio, kurio valdytojų civilinė atsakomybė buvo apdrausta draudiko, vairuotojo kaltės buvo sugadintas pareiškėjai priklausantis automobilis „CITROEN C4“, valst. Nr. *duomenys neskelbtini*, (toliau – automobilis).

2018 m. liepos 12 d. draudiko atstovas UAB „Finance property“ (toliau – Draudiko ekspertas) atliko sugadinto automobilio apžiūrą ir surašė transporto priemonės techninės apžiūros aktą. Draudikas, vadovaudamasis Draudiko eksperto atliktos apžiūros duomenimis ir remdamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 patvirtintų Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 14 punktu, nustatė, kad automobilio remontuoti nėra tikslinga. Atsižvelgdamas į tai, Draudiko ekspertas pareiškėją informavo, jog yra nustatyta 1 646 Eur žala dėl automobilio sunaikinimo.

Iš Draudiko eksperto sudaryto Transporto priemonės likutinės vertės skaičiavimo žalos byloje Nr. *duomenys neskelbtini* matyti, kad Draudiko ekspertas nustatė 2 200 Eur vardinę automobilio vertę ir 554 Eur likutinę vertę. Atsižvelgiant į vardinės ir likutinės verčių skirtumą, buvo apskaičiuota 1 646 Eur draudimo išmoka ir nuspręsta pareiškėjai palikti transporto priemonės likučius.

Pareiškėja nesutiko su apskaičiuota draudimo išmoka, todėl 2018 m. rugpjūčio 22 d. draudikui pateikė UAB „Kauno nepriklausomų ekspertų biuro“ parengtą ataskaitą (toliau – Ataskaita), kurioje nustatyta, kad transporto priemonės rinkos vertė yra 3 610 Eur, ir prašė perskaičiuoti draudimo išmoką, vadovaujantis Ataskaitoje nurodytais duomenimis.

Susipažinęs su Ataskaita, draudikas pastebėjo įtartinus veiksmus, galimai kvalifikuotinus pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 22 straipsnį ir 182 straipsnio 1 dalį, todėl 2018 m. rugsėjo 26 d. kreipėsi į Lietuvos Respublikos generalinę prokuratūrą dėl išsamesnio padėties tyrimo. Kreipimesi draudikas nurodė, kad vienas iš Ataskaitoje pateiktų vertinti skelbimų gali būti suklastotas, siekiant nepagrįstai padidinti automobilio vertę ir gauti didesnę draudimo išmoką.

Draudiko teigimu, iš Ataskaitoje pateiktų duomenų matyti, kad vertintojai rėmėsi Lietuvoje bei Vokietijoje veikiančių transporto priemonių skelbimų interneto svetainėmis, tokiomis kaip www.autogidas.lt, www.autoplius.lt, www.mobile.de ir pan. (iš viso – 6 interneto svetainės). Analogiškų apgadintai transporto priemonei automobilių skelbimų draudikas rado dviejose interneto svetainėse – www.autoplius.lt ir www.mobile.de. Draudikas nurodė savarankiškai peržiūrėjęs interneto svetainėje www.autoplius.lt parduodamų transporto priemonių skelbimus ir, remdamasis tokiais kriterijais kaip markė, modelis, galia, kuro tipas ir pagaminimo metai, rado keturis sunaikintą transporto priemonę atitinkančius skelbimus. Pirmų trijų automobilių kainos svyravo nuo 1 350 Eur iki 2 300 Eur. Ketvirtame skelbime (skelbimo ID Nr. *duomenys neskelbtini*) (toliau – Skelbimas) įtarimą sukėlė beveik

dvigubai didesnė parduodamo „CITROEN C4“ kaina – 4 100 Eur. Draudikas pažymėjo, kad, nors Skelbimo aprašyme nurodyta, kad parduodama transporto priemonė yra „mylima ir eksploatuojama kiekvieną dieną“, tačiau prie skelbimo pateiktos nuotraukos kelia abejonių, nes automobilis nufotografuotas be valstybinių numerių, nuotraukoje taip pat matyti kiti apgadinti automobiliai be valstybinių numerių (tikėtina, automobilių saugjimo aikštelėje), taip pat draudikas atkreipė dėmesį, kad skelbime nurodyti klaidingi automobilio pagaminimo metai (skelbime nurodyta, kad automobilis yra 2006 metų gamybos, tačiau nuotraukose matomas modelis rinkai pristatytas tik 2008 metų pabaigoje). Draudikas nurodė, kad remdamasis analogiškais kriterijais peržiūrėjo ir interneto svetainėje www.mobile.de esančius skelbimus ir aptiko identišką „CITROEN C4“ kaip ir Skelbime. Abiejuose skelbimuose pateiktos ne tik tokio paties „CITROEN C4“ nuotraukos, bet akivaizdžiai tos pačios nuotraukos – tiek pats automobilis, tiek fotografavimo rakursas, tiek aplinka, tiek šalia stovintys automobiliai, tačiau šiame skelbime nurodoma, kad minėto „CITROEN C4“ gamybos metai yra 2009-ieji.

Atsižvelgdamas į tai, draudikas nurodė, kad, siekiant pakelti vidutinę automobilio rinkos vertę, galimai pasinaudojant www.mobile.de skelbimu, kuriame „CITROEN C4“ kaina nurodoma 2 290 Eur, buvo sukurtas Skelbimas, kuriame to paties automobilio kaina nurodyta 4 100 Eur. Draudiko teigimu, tokiu būdu, imituojant automobilio pardavimą, galimai buvo siekiama pakelti vidutinę automobilio rinkos kainą ir gauti didesnę draudimo išmoką. Tuo remdamasis draudikas prašė ištirti galimai nusikalstamus veiksmus.

2018 m. spalio 18 d. Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kauno miesto Dainavos policijos komisariato veiklos skyrius (toliau – Kauno VPK) priėmė nutarimą atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą (toliau – Nutarimas), kuriame nurodyta, kad tyrimo metu buvo apklaustas draudikai įtarimų sukėlusį skelbimą interneto svetainėje www.autoplus.lt paskelbęs asmuo. Minėtas asmuo nurodė, kad siekdamas papildomai užsidirbti skelbia kitų asmenų, užsiimančių automobilių pirkimu ir pardavimu, skelbimus. Jis teigė užsakymą paskelbti šį konkretų Skelbimą gavęs iš fizinio asmens (kurio anketinius duomenis pateikti atsisako, tačiau patvirtina, kad šis užsakymą pateikęs asmuo visiškai nėra susijęs su šiuo įvykiu), kuris pateikė nuorodą į internetiniame tinklalapyje www.mobile.de esantį skelbimą, kuriame buvo automobilio „CITROEN S4“ duomenys bei nuotraukos. Skelbimą paskelbęs asmuo nurodė, kad būtent iš atsiųstos nuorodos nukopijavo automobilio techninius duomenis ir nuotraukas ir juos įkėlė į savo skelbimą, taip pat paaiškino, kad visada nurodo didesnę kainą, nei nurodyta užsienio tinklalapyje, tačiau kodėl šiuo atveju automobilio pagaminimo metus nurodė senesnius, atsakyti negali, galbūt dėl skubėjimo.

Nutarime nurodyta, kad Skelbimą įdėjęs asmuo nežinojo, kad jo skelbiama informacija buvo remtasi siekiant nustatyti automobilio rinkos vertę, o Skelbimą jis įdėjo tam, kad automobilis būtų parduotas, o ne tam, kad būtų imituojamas pardavimas. Atsižvelgiant į tai, buvo padaryta išvada, kad minėto asmens veiksmuose nėra nusikalstamos veikos požymių, todėl buvo atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą.

Remdamasis Nutarime nurodyta informacija draudikas informavo pareiškėją, kad sprendimas keičiamas nebus, nes Ataskaita parengta remiantis Skelbimu, kuriame nurodyto automobilio pagaminimo metai yra vélesni nei pareiškėjai priklausančio, todėl ji nėra tiksli ir draudikas neturi pagrindo ja vadovautis.

Pareiškėja nesutiko su draudiko sprendimu, todėl kreipėsi į Lietuvos banką ir teigė, kad draudikas nepagrįstai neatsižvelgia į Ataskaitoje nurodytą automobilio rinkos vertę. Taip pat nurodė, kad apmokėdamas pakaitinio automobilio nuomos išlaidas draudikas nepagrįstai išskaičiavo savaitgalius, be to, išmokėjo sumą be pridėtinės vertės mokesčio. Atsižvelgdama į tai, pareiškėja prašė išmokėti likusią išmokos, apskaičiuotos įvertinus Ataskaitoje nurodytą automobilio rinkos vertę, dalį ir padengti visas su automobilio nuoma susijusias išlaidas.

Draudikas paaiškinimuose dėl pareiškėjos nurodytų aplinkybių ir pateikto reikalavimo pagrįstumo pabrėžė, kad Nutarime nurodyta informacija patvirtina, kad Skelbimas, kuriuo Ataskaitoje buvo remiamasi nustatant automobilio rinkos vertę, iš tiesų neatitinka analogiškų pareiškėjos automobiliui kriterijų, t.y. jame nurodyto automobilio pagaminimo metai vélesni, todėl, draudiko teigimu, eksperto Ataskaita neatitinka teisės aktų reikalavimų ir draudikas neturi pagrindo remtis joje nurodytais duomenimis.

Dėl pakaitinės transporto priemonės nuomos išlaidų kompensavimo draudikas nurodė, kad pareiškėja pateikė prašymą kompensuoti automobilio, reikalingo vykti į darbą, nuomos išlaidas. Draudiko prašymu pareiškėja papildomai pateikė darbo grafiką, pagal jį draudikas apskaičiavo, kad pareiškėja automobiliu naudojosi 20 darbo dienų, ir tuo remdamasis atlygino su automobilio nuoma susijusias išlaidas už tas dienas, kuriomis

pakaitinio automobilio nuoma buvo būtina.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko sprendimo atsisakyti mokėti draudimo išmoką, apskaičiuotą pagal Ataskaitoje nurodytus duomenis, ir dėl draudiko atsisakymo atlyginti ne darbo dienomis pareiškėjos patirtas pakaitinės transporto priemonės nuomos išlaidas.

Dėl draudiko atsisakymo vadovautis Ataskaitos duomenimis apie automobilio rinkos vertę pagrįstumo

Vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes, kuriomis jos remiasi kaip savo reikalavimų ir atsikirtimų pagrindu, pažymėtina, kad pareiškėja iš esmės teigia, kad draudikas turi apskaičiuoti ir išmokėti draudimo išmoką vadovaudamasis Ataskaitoje nurodyta automobilio rinkos verte, o draudikas remiasi tuo, kad Nutarime nurodyti duomenys pagrindžia, jog Ataskaita parengta vadovaujantis Skelbimu, kuriame yra nurodyta klaidinga informacija, todėl ir pati Ataskaita nėra tiksli.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad nukentėjusio trečiojo asmens turtui padarytos žalos nustatymo sąlygos įtvirtintos Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCAPDĮ) 15 straipsnio 3 dalyje: turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. Minėta žalos dydžio nustatymo taisyklė detalizuota Taisyklių 13 punkte: nukentėjusio trečiojo asmens turtui (transporto priemonei ar kitam kilnojamajam ar nekilnojamajam turtui) padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, vadovaudamasis draudiko įgaliotų asmenų (ekspertų) ir (ar) turto vertintojų ataskaitomis ar išvadomis, įmonės, kurioje remontuojamas sugadintas turtas, pateiktais šio turto remonto išlaidų skaičiavimais ir (ar) atsižvelgdamas į įmonės, kuri turi teisę remontuoti sugadintą turtą, pateiktus šio turto remonto išlaidų skaičiavimus ar remonto išlaidų pagrindimo dokumentus, taip pat į nukentėjusio trečiojo asmens pateiktus žalos dydį įrodančius dokumentus. Taisyklių 14 punkte nustatyta, kad žalos dėl turto sunaikinimo dydis nustatomas pagal sunaikinto turto rinkos vertę iki sunaikinimo ir likutinę vertę po eismo įvykio.

Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, kad nagrinėjamu atveju turto vertintojas, nustatydamas automobilio rinkos vertę, taikė lyginamosios vertės metodą. Ataskaitoje nurodyta, kad vertinant vidutinę automobilio rinkos kainą buvo remtasi tapačių transporto priemonių sandorių kainomis, kurios buvo nustatytos remiantis trimis internete esančiais skelbimais, t. y. jau minėtu www.autoplius.lt Skelbimu, kuriame, Ataskaitos duomenimis, nurodyta 4 961 Eur kaina, ir dviem interneto tinklalapyje www.mobile.de paskelbtais skelbimais, iš kurių viename nurodyta automobilio kaina yra 4 900 Eur, o kitame 2 900 Eur. Minėtuose skelbimuose nurodytų automobilių kainų vidurkis yra 4 253,67 Eur. Atsižvelgdamas į tai bei įvertinęs kitus faktorius, turinčius reikšmės apskaičiuojant transporto priemonės rinkos vertę, ekspertas nustatė, kad automobilio rinkos vertė yra 3 610 Eur.

Draudiko eksperto vertinimu, automobilio rinkos vertė yra 2 200 Eur. Draudikas atsiliepime Lietuvos bankui nurodė, kad pareiškėjos pateikta Ataskaita sukėlė abejonių dėl joje nurodytų duomenų patikimumo, todėl draudikas savarankiškai peržiūrėjo interneto svetainėse www.autoplius.lt ir www.mobile.de parduodamų transporto priemonių skelbimus, remdamasis tokiais kriterijais kaip markė, modelis, galia, kuro tipas ir pagaminimo metai, rado keturis pareiškėjos automobiliui keliamus reikalavimus atitinkančius skelbimus. Pirmų trijų automobilių kainos svyravo nuo 1 350 Eur iki 2 300 Eur. Ketvirtame Skelbime įtarimą sukėlė beveik dvigubai didesnė parduodamo „CITROEN C4“ kaina – 4 100 Eur. Pažymėtina, kad šio Skelbimo identifikacinis numeris sutampa su Ataskaitoje nurodyto Skelbimo, pagal kurį automobilio kaina yra 4 961 Eur, numeriu. Draudikas taip pat nurodė, kad skelbimą su tomis pačiomis kaip ir minėtame Skelbime nuotraukomis radęs ir www.mobile.de interneto

puslapyje, tačiau pastarajame skelbime nurodyta, kad automobilio pagaminimo metai yra 2009, o ne 2006, kaip kad nurodyta www.autoplius.lt Skelbime.

Iš Lietuvos bankui pateikto Nutarimo matyti, kad Kauno VPK atsisakė pradėti ikiteisminį tyrimą, nes nusikalstamos veikos požymių nebuvo nustatyta, tačiau Nutarime nurodyta, kad buvo apklaustas Skelbimą įdėjęs asmuo, pastarasis patvirtino, kad Skelbimą pagal nuorodą iš interneto puslapio www.mobile.de sukūrė gavęs užsakymą iš fizinio asmens. Skelbimą įdėjęs asmuo patvirtino suklydęs nurodydamas automobilio pagaminimo metus. Šios aplinkybės patvirtina, kad vienas iš trijų Ataskaitoje nurodytų skelbimų, turėjusių esminę reikšmę nustatant automobilio rinkos vertę, yra trimis metais naujesnio automobilio.

Pažymėtina, kad TPVCPDĮ ir Taisyklėse nėra nurodyti automobilio rinkos vertės apskaičiavimo būdai, todėl automobilio rinkos vertei nustatyti taikytina Įsakymu patvirtinta Kelių transporto priemonių vertės nustatymo tvarka (toliau – Tvarka). Tvarkos 8 punkte nustatyta, kad transporto priemonės vidutinė rinkos vertė – tam tikros markės, modelio ir komplektacijos neapgadintos (nesužalotos) transporto priemonės rinkos vertė, nustatyta rinkos kainų tyrimo metodais arba pagal Kelių transporto priemonių vertinimo instrukcijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymu 2000 m. balandžio 17 d. Nr. 120 / 2000 m. balandžio 14 d. Nr. 101 (toliau – Instrukcija) pateiktą skaičiavimo metodiką. Instrukcijos 5 punkte yra įtvirtinta nuostata, kad transporto priemonių vidutinė rinkos vertė pirmiausia turi būti nustatoma lyginamosios vertės metodu, nustatant transporto priemonės vertę rinkoje, lyginamos tapačių transporto priemonių sandorių kainos. Tai reiškia, kad, nustatant automobilio rinkos vertę, turi būti vertinami tapatūs automobiliai, t. y. panašios komplektacijos, panašaus nusidėvėjimo ir kitų parametrų automobiliai. Pažymėtina, kad šiuo atveju Ataskaitoje, kaip vienas iš lyginamųjų objektų, buvo vertinamas trimis metais naujesnio nei pareiškėjos automobilis Skelbimas, t. y. buvo vertintas netapatas automobilis. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad Ataskaita neatitinka teisės aktų, kuriuose nurodyta, kad, nustatant transporto priemonės rinkos vertę, lyginamos tapačių transporto priemonių sandorių kainos, reikalavimų.

Remiantis Lietuvos banko nustatytais aplinkybėmis, kad draudikas pateikė objektyvius įrodymus, kurie gali nuginčyti Ataskaitoje nurodytus duomenis, bei į tai, kad draudiko pateiktas automobilio rinkos vertės skaičiavimas nebuvo paneigtas, darytina išvada, kad, apskaičiuodamas draudimo išmoką, draudikas pagrįstai nesivadovavo Ataskaitoje nurodytais duomenimis apie automobilio rinkos vertę.

Dėl draudiko atsisakymo atlyginti ne darbo dienomis pareiškėjos turėtas pakaitinės transporto priemonės nuomos išlaidas

Analizuojant teisės aktų, reglamentuojančių žalos atlyginimo klausimus, nuostatas, teisės doktriną bei susiklosčiusią teismų praktiką, darytina išvada, kad asmeniui atlygintini turtiniai praradimai pasireiškia kaip nuostoliai, jeigu dėl neteisėtų veiksmų jis turi tam tikrų išlaidų ir tuo blogina savo turtinę padėtį. Pažymėtina, kad, pagal transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės draudimo sutartį, kaip nuostolio draudimo sutartį, mokama draudimo išmoka yra skirta atlyginti žalą, per eismo įvykį padarytą asmeniui, turtui ir neturtinei žalai, taip pat nuostoliams, atsiradusiems kaip eismo įvykio padarinys, kompensuoti (TPVCPDĮ 2 straipsnio 2 ir 5 dalys). Esant tokiai reglamentacijai, specialiajame įstatyme daugiau žalos atlyginimo klausimas turi būti sprendžiamas pagal bendrąsias civilinės atsakomybės normas. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.249 straipsnio 1 dalyje, kurioje pateikiama žalos samprata, kaip tiesioginiai nuostoliai, yra įrašytos ir asmens turėtos išlaidos, taip pat negautos pajamos, kurias asmuo būtų gavęs, jei nebūtų neteisėtų veiksmų. Nukentėjusiam trečiajam asmeniui atlygintini nuostoliai, kaip šio asmens patirtos išlaidos, turi atitikti tokius požymius: jos turi būti priverstinės, būtinos ir protingos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. kovo 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-174-701/2016). Be to, atsižvelgiant į TPVCPDĮ 19 straipsnio 6 dalies nuostatas, svarbu tai, kad atsakingas draudikas per eismo įvykį nukentėjusiam trečiajam asmeniui moka tik įrodymais pagrįstos per eismo įvykį padarytos žalos dydžio draudimo išmoką, neviršijančią šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytą draudimo sumų, ir turi teisę atmesti nepagrįstus reikalavimus dėl žalos, padarytos per eismo įvykį, atlyginimo.

Lietuvos banko vertinimu, asmens turėtos išlaidos (įskaitant pakaitinės transporto priemonės nuomos išlaidas) yra viena iš žalos turtui, kurią draudikas neviršydamos draudimo sumos yra įsipareigojęs atlyginti, rūšių (CK 6.249 straipsnio 1 dalis). Vartotojo patirtos

pakaitinio automobilio nuomos išlaidos, nustačius jų priežastinį ryšį su eismo įvykiu, taip pat esant kitoms transporto priemonės valdytojo civilinės atsakomybės sąlygoms, turėtų būti priskirtinos prie išlaidų, atlyginamų TPVCPDĮ nustatyta tvarka. Vartotojo reikalavimo mokėti draudimo išmoką, atlyginančią pakaitinio automobilio nuomos išlaidas, ir jo dydžio pagrįstumas turi būti vertinamas pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuluotus atlygintinių išlaidų požymius (priverstinės, būtinos ir protingos). Vartotojui įrodžius, kad jis iki eismo įvykio savo žinioje turėjo automobilį, kurį nevaržomai naudojo savo ir šeimos reikmėms, ir dėl eismo įvykio šios galimybės neteko, minėtos aplinkybės suteiktą pagrindą konstatuoti priežastinį ryšį ir pakaitinio automobilio nuomos išlaidas pripažinti išlaidomis, atsiradusiomis dėl eismo įvykio.

Lietuvos bankui pateikti duomenys patvirtina, kad pareiškėja į draudiką kreipėsi su prašymu atlyginti pakaitinės transporto priemonės nuomos išlaidas, nurodydama, kad automobilis yra būtinas kiekvieną dieną važiuoti į darbą kitame mieste. Pareiškėja pateikė automobilio nuomos sutartį, pagal kurias pakaitinio automobilio vienos dienos nuomos kaina – 25 Eur su PVM. Pareiškėja automobilį nuomojosi nuo 2018 m. liepos 9 d. iki 2018 m. rugpjūčio 6 d. Iš Lietuvos bankui pateiktų sutarčių matyti, kad pakaitinio automobilio nuomos paslaugos pareiškėjai kainavo 700 Eur.

Draudiko prašymu pareiškėja pateikė savo darbo grafiką, iš kurio matyti, kad pareiškėja per nuomos laikotarpį dirbo 20 dienų, o 8 dienas nedirbo. Tuo remdamasis draudikas išmokėjo pareiškėjai 500 Eur išmoką, kompensuojančią automobilio nuomos tomis dienomis, kai pareiškėja vyko į darbą, išlaidas. Pareiškėja Lietuvos banko prašė rekomenduoti draudikui išmokėti išmoką, kompensuojančią automobilio nuomos išlaidas ir už tas dienas, kai ji nedirbo. Draudikas nurodė, kad pareiškėja prašyme dėl išlaidų, susijusių su pakaitinio automobilio nuoma, kompensavimo nurodė, kad automobilis yra reikalingas pareiškėjai vykti į darbą, todėl buvo sumokėta už tas dienas, kuriomis pareiškėja faktiškai dirbo, o išlaidos už tas dienas, kai automobilis, draudiko vertinimu, pareiškėjai nebuvo būtinas, nebuvo kompensuotos.

Pažymėtina, kad šiuo atveju draudikas iš esmės neginčija pareiškėjos teisės į pakaitinio automobilio nuomą, tačiau nurodo, kad automobilio nuoma pareiškėjai buvo būtina tik 20 dienų (t.y. tik darbo dienomis). Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad draudikas iš esmės neteigia, kad pareiškėja iki eismo įvykio automobiliu nesinaudojo kitoms savo ar savo šeimos reikmėms tenkinti, t. y. naudojosi išskirtinai tik kelionėms į darbą. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad vien tai, kad pareiškėja prašyme draudikui kaip pagrindinę priežastį, kodėl jai reikalingas automobilis, nurodė vykimą į darbą, nesuteikia pagrindo konstatuoti, kad automobilis ne darbo dienomis nebuvo naudojamas pareiškėjos ar jos šeimos poreikiams tenkinti.

Atsižvelgiant į tai, kad šiuo atveju nėra pagrindo teigti, kad automobilis pareiškėjai nebuvo reikalingas ne darbo dienomis savo ir šeimos poreikiams tenkinti, ir atsižvelgiant į tai, kad draudikas neginčija, kad pareiškėja automobilį iki eismo įvykio nevaržomai naudojo savo ir šeimos reikmėms ir todėl įgijo teisę į išlaidų, susijusių su pakaitinės transporto priemonės nuoma atlyginimu, darytina išvada, kad draudikui kyla pareiga atlyginti pareiškėjos turėtas išlaidas, susijusias su pakaitinio automobilio nuoma, ir už tas dienas, kai pareiškėja nevyko į darbą.

Papildomai pažymėtina, kad pareiškėja kreipėsi į Lietuvos banką nurodė, kad draudikas, atlygindamas pakaitinio automobilio nuomos išlaidas, išskaičiavo PVM. Vertinant šias aplinkybes atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos bankui draudiko pateiktos nuomos sutartys, kuriose nurodyta, kad automobilio vienos paros nuomos kaina yra 25 Eur su PVM, bei mokėjimo pavedimo kopija, kurioje matyti, kad pareiškėjai už pakaitinio automobilio nuomą buvo išmokėta 500 Eur išmoka, patvirtina, kad draudikas, apskaičiuodamas išmoką už pakaitinio automobilio nuomą 20 dienų (25 Eur x 20 d. = 500 Eur), neišskaičiavo PVM. Taigi, pareiškėjos teiginiai, kad PVM buvo išskaičiuotas, laikytini nepagrįstais.

Remdamasis tuo, kas buvo išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.2 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Iš dalies tenkinti pareiškėjos B. L.

2. reikalavimus ir rekomenduoti *Balcia Insurance SE* išmokėti papildomą 200 Eur dydžio išmoką, atlyginančią pareiškėjos turėtas pakaitinio automobilio nuomos išlaidas.

2. Įpareigoti draudiką per mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos raštu informuoti Lietuvos banką apie sprendimo rezoliucinės dalies 1-ame punkte nurodytų rekomendacijų įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Bankui neįvykdžius minėtų rekomendacijų, apie tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Direktorius

Mindaugas Šalčius